

عنوان مقاله:

بررسی نسبت و تمایز میان جامعه مدنی و دولت، و چگونگی شکل گیری اراده عمومی در فلسفه سیاسی هگل

محل انتشار:

فصلنامه حکمت و فلسفه، دوره 18، شماره 69 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

محسن باقرزاده مشکی باف - دکتری فلسفه، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

در این مقاله پس از آنکه نگارنده به لحاظ نظری به بررسی رخدادهای سیاسی- اجتماعی و چگونگی تکوین نظریه جامعه مدنی پرداخت به سراغ فهم و بررسی تکوین اراده عمومی در جامعه مدنی و دولت و دیالکتیک میان آن ها در اندیشه سیاسی هگل می رود. هگل نخستین فیلسوف تاریخ فلسفه است که به طور آگاهانه جایگاهی استراتژیک برای جامعه مدنی قائل می شود؛ و از طریق سه عنصر اساسی یعنی نظام حقوقی، پلیس و اصناف و اتحادیه ها و همچنین با بررسی طبقات که برای نخستین بار تمامی آن ها در خدمت جامعه مدنی است به تکوین اراده جزئی در جهت شکل گیری اراده عمومی گام برمی دارد؛ و از طریق نظریه نهادها نه تنها می تواند به ابژکتیو کردن اراده انتزاعی انسان دست یابد بلکه به نخستین مرحله توضیح کلی منحصر در فرد دست می یابد. در اینجا هگل به بحث درباره دولت می پردازد. هگل با ورود به بخش دولت به سرعت این ساحت را بر اساس سه اصل موضوعه امر ارگانیکی در برابر امر مکانیکی، مصلحت عمومی در برابر منفعت شخصی و درنهایت تقدم کلی بر جزئی از جامعه مدنی مجزا می سازد؛ و درنتیجه با تقدم دولت بر جامعه مدنی به معنای خاص خودش، اراده عمومی را حقیقت اراده جزئی، اخلاق و حیات اخلاقی قلمداد می کند.

کلمات کلیدی:

هگل، اراده عمومی، جامعه مدنی، دولت، منفعت شخصی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1599651>

